

■ Парламенцкі дзённік

3 РОЗНЫХ БАКОЎ

У Палаце прадстаўнікоў абмеркавалі ўкараненне айчынных інавацый

Яны іграюць выключную ролю ў тым, каб прадукцыя прадпрыемства была канкурэнтаздольнай на знешніх рынках. Учора гэта стала тэмай круглага стала ў ніжняй палатце парламента.

Андрэй РЫБАК, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па прамысловасці, паліўна-энергетычным комплексе, транспарце і сувязі, расказаў журналістам, што падчас выязных пасяджэнняў дэпутаты часта наведваюць розныя прамысловыя прадпрыемствы:

— Мы выразна разумеем, што толькі высокі ўзровень інавацыйнай прадукцыі ў агульным выпуску рэалізаванай прадукцыі — гэта залог іх развіцця. Калі мы кантактуем з кіраўніцтвам прадпрыемства, з кіраўніцтвам нашых навуковых колаў, то бачым, што ёсць пэўнае непаразуменне з абодвух бакоў.

Для таго каб прамыслоўцы і вучоныя маглі напрамку абмеркаваць хвалючыя іх пытанні, профільная камісія ніжняй палаты арганізавала круглы стол «Праблемы ўкаранення айчынных інавацый прадпрыемствамі прамысловасці краіны».

— На базе гэтага мы сфармулюем пэўныя рэкамендацыі ўраду і пэўныя прапановы пры фарміраванні змяненняў у заканадаўчую базу, — паведаміў парламентарый.

Сяргей ЧЫЖЫК, першы намеснік старшыні Прэзідыума НАН Беларусі, упэўнены: для таго, каб інавацыі ў вытворчасці прыжываліся, рух павінен быць узаемным.

— І калі сёння прадпрыемства хоча быць на плаве, хоча быць канкурэнтным, то яно будзе рухацца ў гэтым кірунку, — адзначыў Сяргей Чыжык. — Трэба разумець, што гэта цягне за сабой укладанне сродкаў, абнаўленне калектыву. Прыкладу ў прыклад кітайскую кампанію HUAWEI, якая сёння займае сур'ёзныя пазіцыі на сусветным рынку смартфонаў. Гэта вельмі канкурэнтная сфера, і кампанія пры велізарным абароце 10—15% укладвае ў інавацыі.

У круглым сталым прынялі ўдзел прадстаўнікі шэрагу вядучых айчынных прадпрыемстваў. **Алена ПЕРАЦЯГІНА**, намеснік генеральнага дырэктара па тэхналогіі і якасці Беларускага металургічнага завода, расказала, чаго не хапае яе прадпрыемству ў плане супрацоўніцтва з навукоўцамі. У першую

чаргу — аператыўнасці дзяржаўных органаў, якія адказваюць за фінансаванне інавацыйных праектаў на прамысловасці.

— У мінулым годзе была ідэя атрымаць грошы (з бюджэту. — **Аўт.**) на даследчую работу па вытворчасці падшыпнікавай сталі, — прывяла прыклад прадстаўнік прадпрыемства. — У снежні мінулага года мы абаранілі яе ў Міністэрстве прамысловасці, пасля яна пайшла далей. У выніку прайшло месяцаў восем, і нам паведамляюць, што работа не прымаецца і яе неабходна дапрацоўваць. Такім чынам, тэрміны разгляду — вельмі доўгія. У нас няма магчымасці сядзець і чакаць, калі, напрыклад, усё гэта будзе ўхвалена і нам выдзеляць грошы. Мы павінны выконваць вытворчую праграму, мы абавязаны распрацоўваць новыя віды прадукцыі. У выніку мы самі распрацавалі неабходную тэхналогію і не сталі прасіць грошай з бюджэту. Сёння дадзена прадукцыю мы пастаўляем еўрапейскаму спажыўцу.

Надзея ЮШКЕВІЧ, yushkevich@zviazda.by

Паспеем

за прамысловай рэвалюцыяй

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Стратэгія прадугледжвае мерапрыемствы для трох этапаў: з 2018 па 2020 год, з 2020 па 2030-ы і з 2030 па 2040-ы. У дакуменце будуць прапісаны арыенціры і індикатары развіцця для кожнага з іх. Чакаецца, што фінансаванне навукі будзе таксама павялічвацца. Адным з важных мерапрыемстваў стане падрыхтоўка да новай прамысловай рэвалюцыі — «Industry 4.0». Уладзімір Гусакоў адзначыў, што гэты трэнд грунтуецца на інфарматызацыі і лічбавай эканоміцы, але пры ўкараненні новых тэхналогій трэба будзе ўлічыць і спецыфіку беларускай вытворчасці.

На пасяджэнні Прэзідыума Саўміна таксама абмеркавалі работу Дзяржаўнага камітэта па навуцы і тэхналогіях і іншых рэспубліканскіх і мясцовых органаў дзяржкіравання, якія выкарыстоўваюць сродкі інавацыйных фондаў у 2017 годзе. Фарміраваўся план па выдаткаванні рэсурсаў на наступны год.

Як адзначыў Андрэй Кабякоў, вынікі працы за 2013—2015 гады паказалі, што трэба ўдасканаліць механізмы фарміравання і выкарыстання сродкаў інавацыйных фондаў. Для гэтага ўжылі новы падыход, накіраваны на комплексны пераход ад галіновага выкарыстання гэтых сродкаў да агульнадзяржаўнага. «У 2017 годзе ў структуры выдаткаў рэспубліканскага цэнтралізаванага

інавацыйнага фонду ўжо забяспечаны істотны рост аб'ёмаў сродкаў, што накіроўваюцца на фінансаванне навуковадаследчых, доследна-канструктарскіх і доследна-тэхналагічных работ, у агульным аб'ёме рэспубліканскіх інавацыйных фондаў — з 29% у 2015 годзе да 40% сёлета», — паведаміў прэм'ер-міністр.

Пры гэтым па асобных распарадчыках Андрэй Кабякоў лічыць асваенне сродкаў за 9 месяцаў гэтага года вельмі нізкім. Ён таксама падняў пытанне аб магчымасці перадаць некаторыя сродкі для больш эфектыўнага іх выкарыстання, у першую чаргу ў рамках Дзяржаўнай праграмы інавацыйнага развіцця.

Ілья КРЫЖЭВІЧ, kryzhevich@zviazda.by

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Пентагон дапусціў магчымасць нанясення прэзентыўнага ядзернага ўдару без дазволу Кангрэса

Кіраўнік Пентагона Джэймс Мэтціс прызнаўся, што ўяўляе сітуацыю, у якой амерыканскі прэзідэнт Дональд Трамп можа аддаць загад аб нанясенні прэзентыўнага ядзернага ўдару без дазволу Кангрэса. Адпаведную заяву ён зрабіў, выступаючы на слуханнях, прысвечаных прымяненню за мяжой ваеннай сілы Злучанымі Штатамі Амерыкі, паведамляе ТАСС.

«Калі б мы ўбачылі, што якая-небудзь краіна рыхтуецца да нанясення ядзернага ўдару па ЗША і што гэта непазбежна, то я магу ўявіць сабе такую сітуацыю. Гэта не адзіны сродак у нашым інструментарый. Я лічу, што кантроль з боку Кангрэса не варта прыраўноўваць да аператыўнага кіравання», — сказаў Джэймс Мэтціс.

Кіраўнік Пентагона падкрэсліў, што гаварыў пра нанясенне прэзентыўнага ўдару без кансультацый з Кангрэсам толькі ў выпадку «непазбежнага ўдару» па ЗША і толькі, «калі гэта адзіны шлях спыніць яго».

Гвалтам выдадзена замуж пакістанка атруціла свайго мужа і яшчэ 14 чалавек

Паліцыя Пакістана арыштавала жанчыну, якая з дапамогай атручанага малака забіла свайго мужа і яшчэ 14 чалавек у правінцы Пенджаб на паўночным усходзе краіны, паведамляюць пакістанскія СМІ.

Паводле іх інфармацыі, 21-гадовую Асію Бібі сілай выдалі замуж некалькі дзён таму за Амджада Лашары, хоць яна была закаханая ў іншага маладога чалавека. Тады жанчына разам са сваім каханкам спланавалі забойства яе мужа.

Бібі вырашыла дадаць яд у малако, аднак, калі яна прынесла мужу шклянку, ён адмовіўся ад напою. Тады яе маці, каб ведаючы, што ў шклянцы з малаком знаходзіцца яд,

выкарыстала яго пры гатаванні дамашняга ёгурту і масла, якімі потым частавалі ўсю сям'ю.

У выніку атручаныя прадукты ўжылі 27 чалавек, 15 з іх памерлі, у тым ліку і муж Бібі. Астатнія шпіталізаваны. Які менавіта яд выкарыстала жанчына, не ўдакладняецца.

Бібі прызнала сваю віну і паведаміла паліцыі, што сама дадала яд у малако. Разам з ёй затрымалі яе каханага. Якое пакаранне ім можа пагражаць, не паведамляецца.

Экс-кіраўнік Каталоніі адправіўся ў Брусель па парадзе і, магчыма, прытулак

Былы кіраўнік аўтаномнага ўрада Каталоніі Карлес Пучдэмон пасля адхілення Мадрыдам ад пасады адправіўся ў Брусель для атрымання юрыдычнай дапамогі і, магчыма, палітычнага прытулку. Пра гэта паведамілі бельгійскія СМІ. У той жа час урадавыя структуры падкрэсліваюць, што ніякіх фармальных запрашэнняў яму не накіроўвалі, і адмаўляюцца афіцыйна каментыраваць факт яго прыбыцця.

«Мы не можам пацвердзіць або зняпярэдзіць прыбыццё Карлеса Пучдэмона, але мы можам дакладна сказаць, што ён не атрымліваў афіцыйных запрашэнняў наведваць Брусель», — сказаў ТАСС прадстаўнік бельгійскай дыпламатычнай крыніцы. У канцылярыі прэм'ер-міністра Бельгіі Шарля Мішэля адмовіліся ад любых каментарыяў па гэтай тэме.

У панядзелак стала вядома, што пракуратура Іспаніі падала два іскі ў Вярхоўны суд і Нацыянальную судовую калегію каралеўства супраць палітыкаў, адказных за абвясчэнне незалежнасці Каталоніі. Супраць членаў адхіленага Мадрыдам урада рэгіёна і шэрагу парламентарыяў Каталоніі выстаўлены іскі за бунт, мяцеж і растрату. Максимальны тэрмін турэмнага зняволення па гэтых артыкулах у Іспаніі можа дасягаць 30 гадоў.

■ Меркаванне

ЧАМУ ЛЮКСЕМБУРГ?

У канцы мінулага тыдня ў Люксембургу з вялікай колькасцю наведвальнікаў прайшоў Беларуска-еўрапейскі інвестыцыйны форум «Belarus. Invest in tomorrow». Урадавая і дзелавая дэлегацыі з Беларусі, прычым на вельмі сур'ёзным узроўні, прымалі ўдзел у мерапрыемстве. Нямногія грамадзяне нашай краіны былі ў Люксембургу або валодаюць аб ім дастатковай інфармацыяй. Што ж уяўляе сабой Люксембург і чаму мы палічылі для сябе выгадным правядзенне такога мерапрыемства?

Люксембург здаецца вельмі невялікім па тэрыторыі, якая складае крыху больш за дзве з паловай тысячы квадратных кіламетраў. Зрэшты, у свеце ёсць дастаткова ўплывоўва дзяржавы, у якіх тэрыторыя і ўвогуле ўсяго чвэрць ад яе памеру, напрыклад Сінгапур. Па насельніцтве краіна з'яўляецца адной з самых невялікіх у Еўропе — яна складае 580 тысяч чалавек. У той жа самы час краіна ганарыцца статусам самай багатай ва ўсёй Еўропе, калі праводзіць падлікі па ВУП, што прыпадае на аднаго жыхара. Нават калі браць для параўнання ўвесь свет, то Люксембург саступіць па гэтым паказчыку толькі Катару, які валодае ашаламляльнымі запасамі энергараэсурсаў, што вельмі энергічна асвойваюцца.

Эканоміка Люксембурга — асобная тэма для абмеркавання. Грошы ў краіне робяцца зусім не на ніве сельскай гаспадаркі, хоць краіна і валодае 160 гектарамі ворных угоддзяў, а таксама вінаграднікамі, ураджай з якіх дазваляе выпускаць мільёны літраў віна ў год. Галоўная спецыялізацыя краіны якраз тая, што асабліва цікавая Беларусі, — фінансавая сфера. Для вызначэння якасці працы ў гэтай сферы трэба арыентавацца на індэкс глабальных фінансавых цэнтраў, які абнаўляецца кожную вясну. Той факт, што Люксембург уваходзіць у лік 22 найбуйнейшых глабальных фінансавых цэнтраў свету, гаворыць сам за сябе. У індэксе 2017 года ён займае чатырнаццатую пазіцыю ў свеце і чацвёртую — у Еўропе. Сярод еўрапейскіх канкурэнтаў яго змаглі апырадзіць толькі такія магутныя фінансавыя цэнтры, як Лондан (1-е месца ў свеце), Цюрых (9-е месца) і Франкфурт (11-е месца). У эканоміцы Люксембурга фінансы займаюць дамінуючую ролю, складаючы 36 працэнтаў ад ВУП. Для Беларусі ўяўляе інтарэс і іншы важны напрамак развіцця эканомікі Люксембурга — інфармацыйная тэхналогія. Нельга ні ў якім разе забываць і пра Арселор Мітал, найбуйнейшую ў свеце металургічную кампанію, якая базіруецца ў Люксембургу.

Як адзначае АБСЕ, эканамічныя поспехі Люксембурга звязаны з дынамічным сектарам паслуг, дружальюнай для вядзення бізнесу атмасферай, прадказальнай і прадуманай падатковай сістэмай і адкрытасцю да прыцягнення талентаў з усяго свету ў эканоміку. Тэмпы стварэння новых працоўных месцаў у краіне ўраджаюць і ствараюць выгоды не толькі для мясцовых жыхароў, але і для эмігрантаў.

Рэзюмуючы, адзначу, што эканоміка Люксембурга мае сектары, карысныя для развіцця Беларусі ці падобныя на нашу ўласную эканоміку. Арселор Мітал нагадвае нам пра наш Беларуска-еўрапейскі завод, сектар інфармацыйных тэхналогій — пра беларускі ПВТ. Банкаўская сістэма Люксембурга задае арыенціры для развіцця найбуйнейшых беларускіх банкаў.

Зусім не выпадкова гэтыя нюансы былі ўлічаны і ў рабоце Беларуска-еўрапейскага інвестыцыйнага форуму. У тым ліку ў рабоце секцыі па інфармацыйных тэхналогіях, якая выгадна пазіцыянавала Беларусь як уладальніцу аднаго з самых вялікіх ва Усходняй Еўропе экспертна арыентаванага сектара інфармацыйных тэхналогій, сканцэнтраваных галоўным чынам на плошчах ПВТ. Як адзначыў у сваім інтэрв'ю на выніках форуму прэм'ер-міністр Беларусі Андрэй Кабякоў, у краіне падрыхтаваны дакумент, які надаасць новае дыханне Парку высокіх тэхналогій, значна пашырыць кірунку яго развіцця, умовы функцыянавання, асучасніць нарматыўную базу з улікам апошніх дасягненняў лічбавых тэхналогій. Мы лічым, што гэта запатрабаваны напрамак, і Беларусь у плане сучасных тэхналогій аказваецца не ў хвасце цягніка, а бліжэй да лакаматыва.

У рамках форуму прайшлі і камструктыўныя перагаворы з Еўрапейскім інвестыцыйным банкам, віцэ-прэзідэнт якога Аляксандр Стуб выступіў на мерапрыемстве з дакладам. Гэтая структура валодае вялікімі актывамі, і Беларусь чакае, што неўзабаве ёю пачнуць фінансаванне маштабных інфраструктурных праектаў на нашай тэрыторыі.

Не варта забываць і пра тое, што цяперашні кіраўнік Еўракамісіі Жан-Клод Юнкер на працягу амаль двух дзясяткаў гадоў быў прэм'ер-міністрам Люксембурга, і можна меркаваць, што ён не страціў цікавасці да навін адтуль. У палітыцы дробязяў не бывае. У гэтым плане паказальна сустрэча беларускага прэм'ер-міністра з еўракамісарам Ёханесам Ханам, на якой былі абмеркаваны прапановы аб тым, каб на экспертным узроўні пачаць адпрацоўваць падыходы да падрыхтоўкі поўнамаштабнага пагаднення «Беларусь — Еўрапейскі саюз».

Сяргей КІЗІМА, доктар палітычных навук, прафесар Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь